BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

YIL 12 AĞUSTOS 1985 SAYI: 286

Sosyalizm Doğruyu Söyler

Cuntanın seçim adı altında düzenlediği 6 Kasım mizanseninde haki renkli sandıktan çıkan panayır hokkabazı Turgut Özal'ın resmen başbakanlığa atanması gecikince, bu durum çeşitli söylentilere yol açmıştı. Basında ve muhtelif çevrelerde siyasal yorumlar yapılıyor ve olay 6 Kasım sonrasındaki bir siyasal formül aranışına bağlanıyordu. Sonuçta Özal başbakanlığa atandı ve 13 Aralık 1983'de kabinesini kurarak göreve başladı.

Bir ay sonra, GERÇEK gazetesi ŞAHİNKAYA OLAYI başlığı altında yayınladığı özel sayıda, Özal'ın başbakanlığa atanmasındaki gecikmenin siyasal nedenlere dayanmadığını, konunun F-16 antlaşmasıyla ilgili olduğunu açıklayacaktı.

Cunta hükümeti 1981'de Amerikan General Dynamics firmasından 160 adet F-16 uçağı satın almak için Başkan Reagan'dan onay istemişti. Türkiye kamuoyundan gizlenen bu talep Amerikan iş dünyasının gazetesi Wall Street Journal tarafından "son yılların en büyük silah siparişi" diye nitelendiydi. (GERÇEK, Mart 1982) Reagan ve Senatonun onayı çıkınca General Dynamics ile Türk Hava Kuvvetleri arasında görüşmeler başlamıştı. Sonuçta iki taraf arasında anlaşmaya varıldı ve gerekli formalite süresi 1983 Aralık başında dolunca antlaşma ABD açısından yürürlüğe girdi. Bir hafta sonra, 9 Aralık 1983'de Ulusu hükümetinin Milli Savunma Bakanı Haluk Bayülken bir mektup teatisi ile antlaşma Türk tarafınca da kesinleştirilmiş oldu.

GERÇEK gazetesinin ilgili Ocak 1984 sayısında F-16 antlaşmasının kesinleşme prosedürü ayrıntılı olarak anlatılmaktaydı. Cunta konseyi üyesi darbeci general Tahsin Şahinkaya'nın Türk işadamlarıyla ilişkisini özetleyen ve F-16 ticaretinde hangi yöntemlerle rüşvet aldığını somut ve detaylı bilgilerle dile getiren bu özel sayıda, F-16 antlaşmasının onaylanma ve kesinleşme işlemleri konusunda verdiğimiz bilgiler bir ayrıntı değildi ve konunun asıl önemli yanını oluşturmaktaydı. Bu husus, meselenin siyasi yanıydı ve kendisine Milli Güvenlik Konseyi adını takmış olan Cunta konseyinin hukuksal konumlarıyla ilgiliydi.

Bugün F-16 satışında General Dynamics firmasının Türk yetkililere yüklü miktarda rüşvet dağıttığı bizzat bu firmanın Avrupa'daki eski temsilcisi tarafından doğrulanmış ve Amerikan kongresi bu konuda soruşturma açmıştır. Doğal olarak konu Türkiye'de basına intikal etmiştir. GERÇEK gazetesinin bir buçuk yıl önce açıkladığı olay, bugün Tahsin Şahinkaya adı anılmadan günlük basında da günün konusudur.

Gazeteler olayı açık açık yazamamaktadırlar. Meselenin asıl önemli olan yanı –SİYASAL YANI– budur. Bir başka deyişle, bu olgu Kenan Evren çetesinin sultasının devam ettiğinin yeni bir kanıtıdır. Nitekim mesele günlük basına yansır yansımaz 1982 anayasasının 15ci maddesi de tartışma gündemine gelmiştir.

Bilindiği gibi K.Evren cuntası, kendi yaptığı anayasada cunta konseyi (MGK) mensuplarını ve bakanlarını yargılamaktan ya da soruşturmaya muhatap olmaktan alıkoymak niyetiyle bir emniyet sübapını da ayrı bir madde altında getirmişti. Adıgeçen 15ci madde, Milli Güvenlik Konseyi üyelerinin icraatlarından dolayı sorumlu tutulamayacaklarını söylemektedir. Böylece her şeyden önce insanlık suçlusu olan cuntacı generaller kendilerine bir "anayasal" savunma zırhı edinmişlerdir. Aynı generaller, cumhurbaşkanlığı konseyi üyeleri kisvesine bürünerek sivil elbiselerini giymeden önce, 6 Kasım sonrasında çıkardıkları bir kanunla bu zırhı perçinlemişlerdir. Adıgeçen kişiler hakkında sadece resmi kovuşturma, sorgulama ve yargılama açmak imkânsız olduğu gibi, onları herhangi bir şekilde eleştirmek de bu yasayla yasaklanmıştır.

Son günlerde, F-16 rüşvet olayı nedeniyle, 15ci madde gündeme gelince Kenan Evren Sakarya'da yaptığı konuşmada "15ci maddeye rağmen F-16 rüşvet olayının soruşturulmasının yapılabileceğini" söyledi. K.Evren aynı konuşmada anayasanın da "nasıl değiştirilebileceğini" uzun uzun izah etti. Meclisin üçte iki çoğunlukla anayasada değişiklik kararı alabileceğini,

vetodan sonra meclis görüşünde ısrar ederse kendisinin referanduma gidebileceğini ifade etti.

Sakarya konuşması K.Evren'in diktatörlüğünü bir kez daha hatırlatmasından başka bir şey değildi. Hazret, 15ci madde konusunda fetva vermekteydi. Yani 12 Eylül yetkilileri (Konsey, hükümet vb.) hakkında soruşturma açılıp açılamayacağına dair karar yetkisi K.Evren'e ve onun silah arkadaşlarına aitti. Anayasada değişiklik yapılabilmesi ise sonuçta gene K.Evren'in vetolarına ya da referanduma götürme yetkilerine bağlıydı.

CUNTA EMRİNDEKİ SORUŞTURMA KOMİSYONU

Evren ve onun cuntacı genel kurmay başkanı bir tümgeneralin başkanlığında askeri bir komisyon kurarak F-16 konusunu güya incelettirmektedirler. İş bu kadar ayyuka çıkınca, cuntacılar sanki konuyu yeni öğreniyorlarmışlar gibi sureti haktan gözükmeye kalkışmışlardır. Yani herşey gene kapalı kapılar ardında yürüyecektir. Oysa soruşturmanın Şahinkaya'ya uzanması için meselenin fazla kurcalanmasına bile gerek yoktur. Çünkü mesele ele alınır alınmaz "bilgisine başvurulacak" ilk kişi General Dynamics ile Türk tarafı adına görüşmeleri bizzat yönetmiş ve sonuçlandırmış olan Tahsin Şahinkaya'dır. Rüşvet kısmı hariç tutularak bu gerçek basında da yeralmıştır. NOKTA dergisi adıgeçen antlaşmanın kesinleştirilmesini "Türk tarafı adına görüşmeleri yürütmüş olan Tahsin Şahinkaya'nın 'bir süre önce' yaptığı açıklamaya bağlı olarak" vermişti. (NOKTA, 16-25 Aralık 1983, keza GERÇEK, Ocak 1984)

Gene GERÇEK gazetesi rüşvet olayının off-set formülü kapsamında gösterdiği şirketlere Sema Şahinkaya'nın hissedarlığını açıklamıştı. 21 Temmuz 1985 tarihli Milliyet gazetesi ise BAĞFAŞ'ın ortaklarının adını yazmakta ve bunlar arasında Sema Şahinkaya'yı da zikretmektedir. (Ne ki, Sema Şahinkaya'nın kim olduğunu –Tahsin Şahinkaya'nın karısı olduğunu– dahi anmaya cesaret edemeyen gazetenin soldan dönme büyükbaş yazarı Mehmet Barlas, F-16 konusunda MİLLİYET'in büyük bir gazetecilik olayını başardığını utanmadan söyleyecekti.)

Özetle meseleye neresinden bakılırsa bakılsın, rüşvet olayında doğrudan sorumlu kişi Tahsin Şahinkaya'dır. Buna rağmen, sözde tahkikat amacıyla kurdurulan askeri komisyon aradan iki hafta geçtikten sonra bile her nasılsa(!) Tahsin Şahinkaya'ya ulaşamamıştır. Oysa GERÇEK gazetesinin "Off-set İçinde Rüşvet" arabaşlığı ile verdiği bölümde, off-set kapsamında yeralan Bağfaş, İşkur, Kalebodur ve Gama şirketlerine Şahinkaya'nın karısı ve kızının ortak olduğu gösterilmiştir. Bu şirketlerin hissedarlarına ve hisse paylarına bakmak bile rüşvet olayının –o şirketlerin hepsine ortak– Şahinkaya etrafından düğümlendiğini görmeye yeter.

Ne var ki, Kenan Evren ve şürekâsı meselenin kolayca örtbas edilebileceğini ummamalıdırlar. Herşeyden önce, GERÇEK gazetesinin adı geçen yayınında açıkladığı rüşvet olayını Türkiye'de daha bir buçuk yıl öncesinde yedisinden yetmişine duymayan kalmamıştı.

Daha o aylarda, sokaktaki yurttaştan köylülere kadar, yurdun dört bir yanında hemen herkes Şahinkaya'nın rüşvet yediğini öğrenmişti. Yurttaşların çoğu kuşkusuz ki meselenin ayrıntılarını bilmemekteydiler, ama olayın kendisini duymuşlardı. Ayrıca GERÇEK'in adı geçen sayısını bizzat okumuş ve ayrıntısını öğrenmiş onbinlerce kişi vardır. Yani olay günümüzden çok önce artık bir daha gizlenemeyecek ölçüde gün ışığına çıkmış ve yaygınlaşmıştır. Bugün günlük basında kıyısından köşesinden peyder pey verilen bilgiler ise olayın doğruluğunu ve kesinliğini kanıtlayan bilgilerdir ve o verilerin –şimdilik bir kısmının– tekrarı niteliğindedir.

RÜŞVET SKANDALI DAHA DA BÜYÜYECEKTİR

Bunun ötesinde, konu Türkiye'yle ve Türkiye kamuoyuyla sınırlı değildir. Tıpkı Lockheed rüşveti gibi, F-16 rüşveti de uluslararası kamuoyunda bir yağ lekesi gibi yayılmaktadır. Çünkü GERÇEK'te de belirttiğimiz gibi, bu büyük silah ticareti için ABD'de kıyasıya bir rekabet geçmiştir. General Dynamics Türkiye'yle 160 adet F-16 için pazarlık yaparken, rakip Northrop ve Mc Donnel Douglas firmaları da ortak imalatları olan F-18'leri satmak istemişlerdi. ABD Hava Kuvvetleri Bakanı Verne Orr bu rekabette General Dynamics adına çalışmış, buna karşılık Deniz Kuvvetleri Bakanı John Lehman da bu satışı önleyip, onun yerine F-18'leri pazarlamak için uğraşmıştır. (Newsweek, 5 ve 19 Eylül 1983 tarihli sayıları, keza GERÇEK özel sayı).

Amerikan hükümetinin içine dek yansıyan bu kıyasıya rekabet nedeniyle olayın uluslararası planda eninde sonunda ortaya çıkacağı belliydi. Nitekim de öyle olmuştur. Olay önümüzdeki aylarda yeni boyutlar kazanacaktır. (Rüşvet olayı hakkında bilgileri aldığımız kaynak, ek bilgi olarak adıgeçen rakip firmaların Avrupa'daki temsilcilerinin de kimliklerini belirtmiş ve bu konuda sürmekte olan rekabetin kimi ayrıntılarını da aktarmıştı. Ne ki, meselenin silah tekelleri arasındaki rekabet yönü bizi ilgilendirmediğinden, amacımız siyasal suçlu olan Cunta'nın, aynı zamanda rüşvetçilikle –ve rüşvetçi generali korumakla– suçlu olduğunu göstermek olduğundan bu bilgileri aktarmaya gerek görmemiştik. Bu isimlerden bir tanesi şimdilik ortaya çıkmıştır, bu da itirafı yapan kişidir ve kamuoyuna yansıyan bu husus da elimizdeki bilgiye

uygundur. Önümüzdeki aylarda uluslararası düzeyde başka adların da ortaya çıkması muhtemeldir, fakat dediğimiz gibi, olayın bu yönü Şahinkaya ve onun silah arkadaşlarının hırsızlığını, rüşvetçiliğini –yani Türkiye kamuoyu için asıl önemli olan faktörü– gözlerden gizleyemez.)

ŞAHİNKAYA'NIN BAŞ KORUYUCUSU EVREN OLMUŞTUR

Özetle, K.Evren ve şürekâsı bu vartayı kolay kolay atlatamayacaklardır. Çünkü antlaşmayı imzalayan ve bu işi, yardakçıları T.Özal'a bile bırakmadan yapan onlardır. GERÇEK gazetesinin konuyu gün ışığına çıkarmasından bu yana Kenan Evren sık sık kendi arkadaşlarına çamur atıldığını, iftira edildiğini, haklarında asılsız söylentiler çıkarıldığını söyleyip durarak, çok çok iyi bildiği bir suçu bile bile örtbas etmiştir, çünkü kendisi de rüşvetçiliğin suç ortağıdır. Şimdi ise burjuva basınına da yansıtılan gerçekler, asıl yalancı ve müfteri olanın başta K.Evren olmak üzere 12 Eylül cuntası olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

Nitekim, GERÇEK gazetesinin ilgili sayısı bir anda yurtçapına yayıldığı günlerde, Ankara'daki yöneticileri telaş almıştı. Elimizdeki bilgilere göre, o sırada Suudi Arabistan gezisinde bulunan K.Evren'e bu yayın henüz iletilmeden önce, Tahsin Şahinkaya kamuoyuna açıklama yapmak isteğinde bulunmuş fakat MİT ileri gelenleri tarafından bu açıklama önlenmiştir. Konu şifreli bir şekilde Suudi Arabistan'a bildirilince, Evren, kendisinin yurda dönmesinin beklenmesini emretmiştir. Bu sırada, Ankara Gazeteciler Cemiyeti başkanı Beyhan Cenkçi'ye talimat verilmiş ve tıyneti çoktan belli olan bu uşak ruhlu sözde gazeteci de alel acele bir basın toplantısı yaparak efendilerine sadakatini ispatlamıştır.

(Devamı 15. sayfada)

TSİP'in son tutuklamayla ilgili açıklaması

ARALARINDA bir kısmını Partimiz üyelerinin oluşturduğu bir grup arkadaş geçtiğimiz ay başında İstanbul'da gözaltına alınmışlardı. Siyasi polis gözaltına götürdüğü 21 kişi arasına dokuz arkadaşımızın eşini de dahil ederek onları uzun süre birinci şubede alıkoymuştu. Sonuçta arkadaşların çoğu askeri mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine gönderilmişlerdir.

Tutuklananlar içinde, Türkiye işçi sınıfının siyasal hareketinde ağır sorumluluklar üstlenmiş, TSİP yöneticiliği yapmış arkadaşların da bulunması, faşist diktatörlük koşullarında her türlü fedakârlığa katlanarak örgütlü mücadeleyi sürdürmekte olan tüm Partili arkadaşlar açısından, Parti hareketimiz açısından kuşkusuz ki, üzücüdür.

Ne var ki, gerek dünya, gerekse Türkiye sınıf mücadelesi tarihinde özellikle sert koşullarda, böyle tutuklamalar, bu gibi büyüklü, küçüklü mevzii yenilgiler birçok defalar yaşanmıştır. Böyle bir durumda önemli olan, verilen hasarları telafi etmek, açılan gedikleri onarmak ve eksiklikleri gidermektir. Çünkü işçi sınıfı partisi, demokratik merkeziyetçi bir yapıda ve politik, örgütsel görevlerin ihtiyaçları çerçevesinde biçimlenmiş bir örgütler ağıdır, örgütsel birimler toplamıdır: topyekun bir organizmadır. Aslolan bu organizmaların her türlü koşulda bütünsel bir yapı olarak işlevini sürdürmesidir. Bu nedenle, mücadelede aktif görevden alıkonulan kadroların boşluğunu doldurmak, görevlerin devamını ve organizmanın hareket içindeki sürekliliğini sağlamak, yapılacak ilk iştir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi de, Parti olarak, organizma olarak, bu supleksi gösterecek yapıda ve yetkinliktedir. Kurulduğu ilk günden beri hiçbir zaman kolay günlerin ve kolayca kazanılmış başarıların partisi olmadığını söylemiş ve bunu sosyal pratikte kanıtlamış olan TSİP, sınıf mücadelesinin ne olduğunu ve ne olmadığını bildiği içindir ki, beş yıldır faşizm altında bilimsel sosyalizmin bayrağını en yüksekte tutmuş, faşizme karşı demokrasi mücadelesini daima SOSYALİST mücadeleye bağımlı kılarak yürütmüştür. İşçi sınıfının iktidar mücadelesi ne burjuvazinin ne de onun faşist ya da başka türlü yönetimlerinin icazetine bağlı değildir. Faşizm ne denli saldırırsa saldırsın, Parti'nin görevi işçi sınıfının bağımsız ideolojisini, bağımsız örgütlenmesinde ve hareketin sürekliliğinde somutlamaktır. Şimdiğe değin birçok ideolojik ve örgütsel güçlüklerin üstesinden gelmiş olan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bugün karşı karşıya bulunduğu bu görevi de yerine getirmesini bilecektir.

TRT radyo ve televizyonunda yayınlanan ilgili sıkıyönetim duyurusunda, faşist diktatörlük benzeri durumlardaki tekerlemesini kullanarak tutuklanan arkadaşlar için "yıkıcı çete mensupları" ibaresini kullanmıştır. Halkımızın geniş kesimleri artık kimin çete olduğunu, kimin onuruyla yaşayan ve insanlık haysiyeti için, ülkenin özgürlüğü için mücadele eden başı dik insanlar olduğunu her geçen gün daha iyi görmektedir. Bir gece baskınıyla iktidarı gaspeden, temsili kurumları lağveden, zulüm ve işkence çarklarını çeviren, tüm özgürlükleri yokederek orman kanunlarını hakim kılan, lanetli bir faşist diktatörlüğü kuran ve aynı zamanda rüşvet, irtikâp, yolsuzluk ve hırsızlıkla kesesini dolduran çetenin, bu insanlık suçlusu

(Devamı 15. sayfada)

«Meşru Zemin»de Kalınarak Mücadele Verilemez

MUHALEFET Parlamento içine taşınıyor!"

HP ve MDP Kongrelerinden sonra buna benzer değerlendirmeler yapıldı. "Demokrasiye dönüş" denilen düzmece senaryonun sahnelenmesi için Evren' in emir ve kumandası altında vücut bulan ve birisi iktidar ötekisi muhalefet rollerini oynamakla görevlendirilen bu ikizler, 25 Mart 1984 mahalli seçimlerinde %10'luk oy barajının altına düştüklerinde, buna mukabil SODEP'le DYP oy sıralamasında ikinci ve üçüncü sıraya yükseldiklerinde muhalefetin parlamento dışında teşekkül ettiği söylenmişti. Şimdi bu iki partinin ilk kongreleri yapılıp da Cunta'nın tayin ettiği genelbaşkanlar değiştirilince, yani bu partilerin içindeki muhalefetler yönetime gelince, kimileri parlamento dışındaki muhalefetin parlamento içine çekilmekte olduğu yargısına vardılar. Bize kalırsa böyleleri, Cunta partileri içindeki muhalefetlerle, mevcut legal partiler yelpazesindeki muhalefeti birbirine karıştırıyorlar.

Alalım MDP'yi. Mevcut düzende yanyana yazılması en müşkül iki kelime varsa bunların başında "MDP" ve "muhalefet" gelir. Akıl fukarası bir general eskisi, apartman yöneticisi olacağına parti başkanlığına atanmış, kısa sürede cümle aleme rezil rüsva olmuş, giderek eğlencelik röportajlar yapan gazetecilerin soytarısı haline gelmiş. MDP Kongresi'nde yapılan, bu zavallı hödüğün "tekaüde sevkedilmesi". Ne öteki yöneticilerde kayda değer bir değişiklik var, ne de partinin politikasında. Olması da olası değil. Çünkü bu partinin "hikmeti vücudu" Cunta'nın yerleştirmeye çalıştığı faşizmin iyice oturmasına hizmet etmek. Bu yüzden muhalefet yapması, eşyanın tabiatına aykırı. MDP'de DYP'ye yakınlık duyanlar varmış, yeni genel başkan da bunlardan biriymiş. Olabilir. Askerlerin tek tek, cımbızla seçtikleri "Danışma Meclisi" üyeleri arasında bile şimdi DYP' de hatta Sodep'te yeralanlar yok mu? Bu noktada önemli olan, MDP'de DYP sempatizanları olması meselesi değil, bu sempatizanların demokratik hak ve özgürlüklere ne kadar "meraklı" olduklarıdır. Dahası, DYP'nin kendisinin yeni yeni ağzına almaya başladığı bazı demokratik hak ve özgürlükler konusunda ne ölçüde kerhen davrandığı, ne kadar demagoji yapıp yapmadığıdır. Ki pek çok belirti, DYP sözcülerinin demokratik hak ve özgürlüklerin tümüne bakış açılarındaki çelişkiler ve kitleleri ilgilendiren konulardaki ceberrut ve hazımsız tutumları, DYP'nin demokratlığının oy avcılığına yönelik bir manevra olduğu izlenimini vermektedir. Kaldı ki MDP'deki DYP sempatizanlarının, lafzi demokrasi hamasetinin bu kadarına dahi tahammül edecekleri, hatta böylelerinin MDP içinde ağır basacakları bir hayli kuşku götürür. Özetle MDP'deki "değişiklik", defin ruhsatı çoktan kesilmiş bu partinin olsa olsa tabutunun kaldırılmasını bir süre daha geciktirebilir.

HP CUNTA PARTİSİ İMAJINI SİLMEYE ÇALIŞIYOR

Halkçı Parti'de olup bitenler ise MDP'dekilerden nispeten farklıdır. Bu farklılığın temelinde, rol icabı da olsa Halkçı Parti'nin "muhalefet" olsun diye kurdurulması yatmaktadır. Böyle olunca da, MİT'in ve askerlerin süzgecinden ne kadar geçmiş olursa olsun, "muhalefet" yapmayı ciddiye alacak bazılarının zuhuru kaçınılmazdır. Üstelik toplumsal şartlardaki gelişmeler, yığınlardaki demokratik haklara duyulan özlemle yükselen potansiyel, Sodep'in varlığı ve cılız da olsa parlamento dışında muhalefet yapması, Ecevit partisinin uzayıp giden tevatürü Halkçı Parti içinde bazılarının muhalefet ve demokrasi konularında daha "radikal" konumlara gelmelerini kolaylaştırmıştır. Böylece kongreden çok daha önce Halkçı Parti içinde gruplaşmalar, giderek saflara bölünmeler yer almaya başlamıştır. Sonuçta muhalefet rolünü Çankaya' nın çizdiği çerçeve içinde oynamakta kararlı olan Calp ve ekibi "Ecevitçi" olduğu söylenen Gürkan ve arkadaşları tarafından tasfiye edilmişlerdir.

Bu durumda parlamento dışındaki muhalefetin bir bölümü parlamentoya taşınmış olur mu?

İlk başta unutmamak gerekir ki N. Calp düşürülmüştür ama HP'nin parlamento grubunda Calpçiler henüz çoğunluktadırlar. Dolayısıyla Gürkan ekibi parlamentoda muhalefet yapabilme noktasında –zaten Evren-Özal ikilisinin vurdumduymazlığı ve kös dinlemiş demokrasi düşmanlığı karşısında ne işe yarayacaksa?– bir hayli handikaplı olacaktır. Kaldı ki, "Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu"nun görüşülmesi sırasında olup bitenler, HP'lilerin demokrasi konusunda ne kadar direnebileceklerinin bir ölçütüdür. Özal kurnazlık edip en aşırı gözüken bir iki maddeyi geri çekince veya yumuşatınca HP'liler de engelleme direnişinden vazgeçmişler, zevahiri kurtardıklarını sandıkları kırmızı oylarıyla tüm dünyanın tepkisini çeken bir zorbalık metninin kanunlaştırılmasına katkıda bulunmuşlardır.

Parlamento dışındaki muhalefetin parlamento içine taşınmakta olduğunu söyleyenler, HP'deki yönetim değişikliği sonucu işbaşına gelen Gürkan'ın

ve ekibinin Ecevit'e ve onun faaliyet halinde olan ama henüz tescil edilmemiş partisine duydukları yakınlığa işaret ediyorlar. Bu değerlendirmede bir gerçek payı olduğu açık. Ancak Ecevit-Gürkan yakınlığı, parlamento dışı yasal muhalefetin sosyal demokrat kanadının parlamento içine taşınmasına, geçtik taşınmasını orada sesinin duyurulmasına yeter mi? Ya da ne kadar yeter?

Bu soruların cevaplarını aramadan önce HP kongresinde olup bitenlerin adını koymak gerekir.

HP kongresinin ilk önemli sonucu, Cunta'nın emriyle kurulan iki partiden birisinin, HP'nin siyasi hayatının fiilen olduğu gibi resmen de bitmiş olmasıdır. 12 Eylül'den önce olduğu gibi, sonra da Ecevitçi kalmış Gürkan'ın ve ekibinin yönetime gelmesi değil, fakat ondan da önemli olarak kongrenin demokratik hak ve özgürlükler konusunda aldığı kararlar da bu gerçeğin kanıtlarıdır. Ecevit partisinin açıklamalarıyla –ve dahi Sodep Küçük Kurultayı belgeleriyle– önemli paralellikler arzeden bu kararlar yeni HP'yi eski HP'den ayırdeden başlıca farklılıktır. Böylesi kararlar alan, şayet çalışırsa bu doğrultuda faaliyet gösterecek bir partinin, muhalefet için biçilmiş olsa bile, Çankaya'nın nezdinde hiç mi hiç makbul ve muteber olmayacağı besbellidir.

HP'DEKİ YÖNETİM DEĞİŞİKLİĞİ NEYİ DEĞİŞTİRİR?

Ancak HP'deki değişikliği fazla abartmak da doğru olmaz. Herşeyden önce HP askerlerin emriyle kurulmuş bir parti olmanın şaibesinden ne yaparsa yapsın kolayca sıyrılamaz. Üstelik parlamento grubunda çoğunlukta olmak üzere HP içinde çok sayıda demokrasi düşmanı vardır, Cunta'nın adamları vardır. Dahası, HP'nin yığınsal anlamda sahibi yoktur. Öyle ki bu partinin ara ve alt kademe teşkilatları bütünüyle mefluçtur. Bir kongredeki yönetim değişikliğiyle ve alınan kararlarla HP' nin halk içinde itibar kazanması kolay değildir ve kolay olamazdı da. Çünkü HP'nin kuruluşundaki şaibe eski CHP yanlılarının yeni arayışlara yönelmelerine ve bu doğrultuda geri dönülmesi bir hayli müşkül mesafeler katetmelerine yol açmıştır. 1984 mahalli seçimlerinde ikinci parti durumuna gelmiş ve ondan bu yana yapılan anketlerde de bu durumunu korumuş olan bir Sodep varken, Sodep'i destekleyenlerin ve ona oy verenlerin HP'ye teveccüh etmeleri için önemli bir neden bulunmamaktadır. 19 Ağustos 1985 tarihinde kurulacağı önceden açıklanan DSP'ye yakınlık duyanlar açısından ise HP'de olup bitenlerin nazari açıklaması son derece nettir. Madem ki Gürkan Ecevitçidir, ve madem ki HP kongresi demokrasi konusunda olumlu kararlar almıştır, bu sonucu sağlayanların gerçek yerlerinin DSP olması gerekir. Gürkan ve yandaşlarının böylesi bir tespite nazari planda kaldığı sürece karşı çıkmamaları, hatta onların da benzeri bir değerlendirme içinde bulunmaları doğaldır. Çünkü aksi halde fiilen Sodep ve Ecevit arasında bölüşülmüş sosyal demokrat arenada kendilerine yığınsal anlamda bir taban hemen hemen kalmamaktadır. Zorluk, nazari planda anlaşmaları mümkün ve muhtemel tarafların –HP 'nin ve DSP'nin– meselenin çözümüne arayacakları somut yollardan, yani pratikten kaynaklanmaktadır.

Gürkan ve arkadaşları, bu durumda, yani HP'nin yönetimi kendi ellerine geçtikten sonra DSP'nin kurulmasının yanlış ve zararlı olacağını ileri sürmektedirler. Çünkü DSP'nin kurulması halinde meselenin çözümü her iki partinin birleşmesine kalmaktadır. Böylesi bir yol ise, mevcut kanuni mevzuat altında, bir hayli pahallıya malolacak gelişmeleri göze almayı –parlamenter kaybı, devletin para yardımının kesilmesi, vb.– gerektirmektedir.

Ecevit ise daha baştan beri HP'yi ve onun kuruluş biçimini devamlı horlamış, bu nedenle de propaganda yaptığı tabana kolay geri adım atamayacak ölçüde angaje olmuştur. Üstelik uzun vadeli programları savunmuş, kısa vadeli haseplara karşı çıkmıştır. Ve ayrıca HP'nin kayda değer bir tabanı olmadığını bilmekte, buna karşılık kendisinin tabanda çok güçlü olduğuna inanmaktadır. Bu nedenle HP'deki yönetim değişikliği gibi "tepede" olup biten bir olaydan sonra Ecevit'in, partinin kuruluşundan vazgeçip HP'ye katılmayı kendine yedirmesi kolay olmayacağı gibi, hitap ettiği tabana da bu davranışı mazur gösterecek argümanlar bulması bir hayli müşküldür.

Nitekim A.Gürkan'la R.Ecevit arasındaki görüşmede, "birlik" doğrultusunda bir gelişme olmamıştır. DSP sözcüleri kendi partilerini kurmakta kararlı gözükmektedirler. Bu durumda Ecevit'in, sosyal demokratların birliğini birleşmeler yoluyla değil, kendi partisi içinde sağlamayı tercih ettiği anlaşılıyor.

Gürkan ve ekibi, Ecevitçilerle aralarındaki yakınlığa rağmen, bu yakınlığın kısa sürede meyvesini vermeyeceğine kani olmuş olmalıdırlar ki, evvelden beri dile getirilen Sodep-HP birleşmesi konusunda bir hayli ileri ve somut adımlar atıldı. Gene de, binbir türlü hesabın yapıldığı burjuva politika arenasında, bu iki partinin birleşmelerinin kesinleştiğini söylemek için vakit erkendir. Ancak bir birleşme olsun veya olmasın, HP yönetimi, demokratik hak ve özgürlüklerin savunulmasında, parlamento dışındaki sosyal demokratlardan geri kalmamağa özen göstereceğe benzemektedir. İşte bu anlamda parlamento dışındaki legal muhalefetin kendisinin değil, ama onun sosyal demokrat kanadının SESİNİN parlamentoya taşınmakta olduğu söylenebilir.

Hepsi bu kadar! Kısacası HP' de ve MDP'de meydana gelen yönetim değişikliklerini, "acaba muhalefet parlamento içine mi taşınıyor?" diye abartanlar sadece kendilerini aldatmaktadırlar. Bugünkü parlamento, ömrü şu veya bu şekilde bitene kadar bütünüyle Evren-Özal ikilisinin av alanı olmak özelliğini koruyacaktır. Gürkan ve çevresinden kaynaklanması muhtemel muhalefet, ezici çoğunluğu oluşturan demokrasi düşmanları tarafından anında bastırılmaya mahkumdur. Bu parlamento, baştan beri dediğimiz gibi Evren Cuntası'na incir yaprağı dahi olamamıştır ve olamayacaktır da.

MUHALEFETİ PARLAMENTOYA DEĞİL YIĞINLARA TAŞIMAK

Üstelik bugün yapılması gereken muhalefeti parlamentoya değil YIĞINLARA, onların BİLİNCİNE ve ÖRGÜTLENMELERİNE taşımaktır. Evet parlamento meşhur deyişle asla ihmal edilmemesi gereken bir kürsüdür, ama oraya girildiği, proletaryanın sözcüleri, siyasi temsilcileri oraya girmesini becerebildikleri takdirde bu böyledir. Buna mukabil, parlamento sosyal demokratlar için bir kürsü değil, her şeyin son sözünün söylendiği en üst platformdur. Parlamentoda mümkün olduğu kadar çok demokrat sesin çıkması iyi olmaz mı? Elbette böylesi tercihimizdir. Ama bizler için esas olan, olabildiğince çok işçinin ağzını açmasıdır, olabildiğince çok emekçinin, çalışan insanın sesini yükseltmesidir, tek sözle toplumsal muhalefetin yığınsal taban üzerinde geliştirilip güçlendirilmesi, halk güçlerinin faşizme karşı mücadelede birleştirilip, diktatörlüğün üstüne seferber edilmesidir.

Faşizme karşı mücadelede —ya da burjuva muhalefetin anlayabileceği lisanla söylersek, demokrasi mücadelesinde— bu noktanın TAYİN EDİCİ önemi vardır. Burjuva muhalefet içinde yeralanların kendi dediklerine bakılırsa onlar için de, son sözü söyleyenin kitleler —ya da millet— olması esastır. Ama onların "son sözü" söylemekten kastettikleriyle, işçi sınıfı muhalefetinin mücadelede yığınlara atfettikleri önem arasında dağlar kadar fark vardır. Bu fark da bugün diktatörlüğe karşı oluşan toplumsal muhalefet içinde yer alanların, sınıfsal konumları ve ilişkileri, ideolojik formasyonları ve siyasi çizgileri arasındaki farklılıkların, demokrasi mücadelesine yansımasından kaynaklanmaktadır.

Burjuva muhalefet içinde yer alanların "son sözü milletin söylemesi"nden kastettikleri, hemen münhasıran seçimlerdir, seçmenlerin oyudur. Bunun için de tüm faaliyetlerini bu hedefe ulaşacak bir çerçeve içinde tutmaya azami itina gösterirler. Ve yine bu nedenledir ki, şartlar ne olursa olsun mücadeleyi "meşru zeminde" sürdürmek onlar için adeta bir düstur haline gelmiştir. Oysa "meşru" kabul ettikleri zemin, yani bugün Türkiye'deki rejim kendisi GAYRİMEŞRU bir zorbalığın dayattığı ve uğrunda mücadele verilen demokratik hak ve özgürlükler açısından tümüyle GAYRİMEŞRU bir zemindir. Faşizm bu zemini karşıtları için her daim gayrimeşru tutmaya öylesine kararlıdır ki, meşruiyetçilerin tüm muhalefetlerine zerre kadar aldırmaksızın "Polis Vazife ve Selahiyet" kanununu geçirmiştir. Böylece burjuva muhalefet, daha da daralmış bir "meşruiyet" içine hapsolmuştur.

Burjuva muhalefet, kendisinin de savunduğu demokrasi açısından böylesine gayrimeşru olan bir meşruiyet alanında kalmaya neden itina gösteriyor, neden onun sınırlarını dahi zorlamaya yanaşmıyor?

Türk burjuvazisi, kendisinin yaratılmasına olmasa bile gelişip serpilmesine büyük katkısı bulunan despot devlete her zaman "medyun-u şükran" olmuştur. Onun muhalefeti de bu şartlanmanın olanca etkisi altındadır. Devlete karşı çıkmak günahların en büyüğüdür. Devletle —yani burjuvazinin mevcut şartlar altındaki MUVAFIK kesiminin veya unsurlarının çıkarlarını kollayan mekanizmayla— başetmenin yegâne yolu, sırtını okşayarak onu yola getirmektir.

Bu kadarı madalyonun bir yüzüdür. Madalyonun öbür yüzünde ise burjuvazinin —ve onun muhalefetinin— yığınlardan korkusu yeralmaktadır.

Demokratik hak ve özgürlükler esas anlamda yığınlar içindir. Zaten tarihin gösterdiği de, demokratik hak ve özgürlüklerin çoğu zaman yığınların mücadelesi sayesinde kazanıldığı ve yine onların sahip çıkması sonucu korunup kökleştirilebildiğidir. Zorbalığın sırtının okşanması yoluyla demokrasinin kazanılmasının hiçbir müeyyidesi yoktur. Ya da tek bir müeyyidesi vardır: Zorbalığa daha ŞİRİN gözükmek! Bunun anlamı ise "MEŞRU ZEMİNİN" her geçen gün daha da daraltılması tehlikesini göze almaktır. Bunun da sonu yoktur. Ya da vardır, öyle ki, bu daralmalar sonucu burjuvazi külliyen nefes alamaz hale gelsin. Bu ise devletin, egemen sınıftan, burjuvaziden soyutlanması anlamına gelir ki, hem teorik olarak saçmadır, hem de burjuvazinin yapısı ve içindeki farklılaşmalar pratikte böylesi bir oluşuma elvermez.

O halde demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılmasının yegâne gerçek müeyyidesi yığınlardır. Tabii bu müeyyide seçimlerden seçimlere verilen oylara indirgenemez. Gördük "meşru zeminde" oy vermek zorunda bırakılan yığınlar, "ehven-i şer" tercihini yapmaktan ileri gidemiyorlar. O halde demokrasinin müeyyidesinin yığınlar olması demek, demokratik hak ve özgürlüklerin —teker teker herbirinin ve tamamının— hayatın akış sürecinde, mücadele içinde yığınlar tarafından fiilen kazanılması ve korunması demektir.

(Devamı 14. sayfada)

Sosyal Demokrasi ve Bilimsel Sosyalizm (VI)

Ahmet Kaçmaz

Yazı dizimizin Haziran 1985 sayısında başlayıp geçen sayımızda da sürdürdüğümüz, Marx'ın Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'nun irdelenmesini dizinin bu bölümünde de sürdürüyoruz.

MARX'IN KANUNU'NUN ÖZÜ: BURJUVAZİYLE PROLETARYA ARASINDAKİ ÇELİŞKİNİN ANTAGONİSTLİĞİ

● Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'nun esas tartışılan yanı, onun ifade ettiği sosyal sonuçtur. Marx'a göre kapitalist üretim ilerledikçe toplumsal zenginlikler artmaktadır ve daha da artacaktır. Ancak proletarya, kendi emeğinin ürünü olan bu toplumsal zenginlikten hiçbir zaman nasiplenemeyecek, aksine onun payına düşen gittikçe artan dozda fukaralık ve sefalet olacaktır.

Sosyal demokratların başlıca itirazı meselenin bu yanıdır ve görünüşte haklıdırlar da. Onlara göre Marx'ın yaşadığı dönemlerde, sözkonusu kanunun vardığı bu sonuç doğru olsa bile, zamanla gelişen işçi hareketi, kendi gücüyle dayata dayata toplumsal refahtan payını almasını bilmiştir. Dolayısıyla Marx'ın öngörüsü gerçekleşmemiştir.

Sosyal demokrat hareketin oluşmasında önemli katkısı olduğu kabul edilen Bernstein, Marx'ın proletarya ile burjuvazi arasındaki kutuplaşmanın artmakta olduğu ve daha da artacağı belirlemesine, "sol"da ilk karşı çıkanlardandı. İ. Cem, konuyla ilgili olarak şöyle yazmaktadır:

"Bernstein'in ilk gözlemleri, toplumun 'iki sınıfta ve iki uçta kutuplaşması' üzerindedir. Bu sonucu, Marks da, SDP'nin Erfurt programı da açıkça ilân etmiştir. Ne var ki, Bernstein, yaşanılan olayların bu 'varsayımları' doğrulamadığı görüşündedir: 'Çok önemli gelişme' olarak nitelenemese de, küçük ve orta boy işletmelerle gene küçük ve orta boy tarım mülkiyeti yaygınlaşmaktadır. 1882-1895 yılları arasında işçi sayısı küçük işletmelerde % 24; orta boy işletmelerde % 66; büyüklerde % 82 artmıştır. Aynı dönem, tarımda her kategorideki işletmenin sayıca ve alan olarak büyümesine tanıktır. Orta sınıfın yokolduğuna ilişkin bir işaret bu gelişmelerden gözükmektedir. Bernstein'ın vardığı sonuç şöyledir: '...Eğer çağdaş toplumun yıkılması sosyal piramidin zirvesiyle tabanı arasında yer almış orta tabakaların yokolmasına bağlıysa, böyle bir çöküşün önkoşulu, orta tabakaların iki uçtaki büyük sermaye ve proletarya içinde eriyip gitmesiyse, o zaman, sözkonusu bu yıkılış, İngiltere, Fransa ve Almanya'da bugün, yani 1899'da, 19. yüzyılın herhangi bir kesitinde olduğundan daha yakın değildir...' (Bernstein, Les Presupposes du Socialisme, s. 104.)

Bernstein, Marks'ın ve Erfurt Programının 'yoksullaşma' öngörüsüne de karşı çıkıyor. Teoriyi, rakamlarla ve gerçeklerle karşılaştırarak, bütün Avrupa'da hem mülk sahibi olanların hem de işçi sınıfının göreceli bir gelişme içinde olduğunu ampirik yöntemle meydana koyuyor. Orta sınıfların yokolmasının da, yoksullaşma sürecinin de görünürde bulunmadığını söyleyen Bernstein, şu sonuca varmakta: 'İşçi hareketi, sermayenin, orta sınıfları ortadan kaldırmasını beklemek kararındaysa o zaman, uzun bir uykuya kendini hazırlamalıdır. Zira bu sınıflar şu ya da bu biçim altında kendilerine sürekli yaşatacaklardır...' (Bernstein, age, s. 85'ten akt. İ. Cem, agk, s. 64-65)

Bernstein bu görüşlerini ileri sürdüğü zaman henüz 19. yüzyılın son günleri yaşanmaktadır. Bernstein Marksist işçi hareketi içinden gelmektedir ve Marksizmi günün şartlarında revize etmek iddiasındadır. Bu nedenle bir sapmanın temsilcisi olarak değerlendirilmekte ve görüşleri hemen hiç taraftar bulmamaktadır. Ne ki, daha sonraları burjuvaziyle sınıf uzlaşmasını seçerek Marksist işçi hareketinden ayrılan sosyal demokratların sahip çıkacakları Bernstein daha o günlerde Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'na karşı çıkıyordu.

Sosyal demokratlar daha sonra da –ve günümüze kadar– politikalarını hep bu temel üzerine bina ettiler: Devrime, üretim araçlarının özel mülkiyetine el konulmasına hiç gerek yoktu. Çünkü uzlaşmalar yoluyla işçilerin ücretleri artırılabiliyor, yaşama seviyeleri devamlı yükseltiliyordu. Demek ki, burjuvaziyle proletarya arasındaki uçurum pekâlâ kapatılabilirdi.

Sosyal demokratların bu iddialarına kanıt olarak gösterdikleri "Batılı" kapitalist ülkelerde işçilerin yaşama seviyeleri Marx'ın kanununun vaz edildiği günlerden bu yana, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, gerçekten geçen yüzyıldakiyle kıyaslanmayacak ölçüde yükselmiştir.

Bu olgu sosyal demokratlar tarafından öylesine ballandırılarak öne çıkartılır ki, örneğin İsveç hanidiyse bir işçi cenneti haline gelmiştir:

"... İsveç sosyal demokrasisi 'refah devleti' anlayışının ilk örneğidir."

"Ezilmiş sınıfların, ulusal ve yönetici bir sınıfa dönüşmelerinin tarihinde, refah devletinin sosyal demokrasi, kendine özgü bir model yaratmıştır."

"İsveç'in sosyal demokrasisi, refah devleti modeliyle çeşitli açılardan başarılı sonuçlar yaratmıştır. Ekonomi ve sanayi gelişmiş, dünyanın ilk sıralarında yer alan kişi başına milli gelir Batı Avrupa'nın en eşitlikçi ölçüleriyle paylaşılmıştır. Sosyal güvenlik ve yardımlaşma olağanüstü yaygındır." (İ. Cem, agk, s. 149 - 151)

Ama sadece bu olgu, yani gelişkin kapitalist ülkelerdeki işçilerin sefelet içinde yüzüyor olmamaları, Marx'ın kanununun günümüzde geçerli olmadığını kanıtlar mı? Ya da nasıl olmaktadır da aynı kanun, gerek sermayenin organik bileşimindeki değişme, gerekse yedek sanayi ordusu konularında bugün de geçerliliğini korurken, vardığı sosyal sonuçta yanılıyor?

Yani, kanun kendi içinde tutarsız mı?

Mesele "Batılı" işçilerin refah seviyelerinin yükselmesi vakıasına indirgendi miydi, Marx'ın neyi göstermek istediği, neyi ispatladığı hiç kavranmamış olur. Çünkü Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'nun ÖZÜ, burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişkinin ANTAGONİST olduğunun, bu iki karşıt sınıfın SÜRGİT birlikte yaşayamayacaklarının ispatlanmasıdır. Bu teorik tespitin çürütülmesini hiçbir sosyal demokrat bugüne değin başaramadığı gibi pratiğin kendisi de defalarca teorik tespitin doğruluğunu kanıtlamıştır.

Herşeyden önce Marx işçilerin, MUTLAK olarak daha yoksullaşacaklarını ifade etmiş değildir. Gerçi verdiği örneklerde böylesi durumlar çoktur, ama Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'ndaki esas belirleme kapitalist üretim ilerledikçe, toplumsal zenginliğin dağılımında burjuvazi ile proletarya arasındaki eşitsizliğin gittikçe büyüyeceği, ARADAKİ FARKIN GİT GİDE AÇILACAĞIDIR. Bu noktada önemli olan, işçilerin mutlak olarak değil NİSPİ olarak, –burjuvaziye nispeten– daha yoksullaşacaklarıdır, toplumsal zenginliklerden gittikçe daha az ORANDA nasipleneceklerdir.

●İşçilerin mutlak olarak daha yoksullaştıkları durumlar kapitalizmin geliştiği ilk dönemlerde daha yaygındı. Marx'ın verdiği bir örnek şöyledir:

"Gladstone şöyle diyor:
'Halkın tüketim gücünde bir azalma, işçi sınıfının mahrumiyetlerinde ve sefaletinden bir artma olurken, üst sınıfların elinde sürekli bir zenginlik birikimi ve devamlı bir sermaye büyümesi meydana gelmesi bu ülkenin toplumsal durumunun en cansıkıcı özelliklerinden biridir.'
Bu sözde merhametli bakan 13 Şubat 1843'te Avam Kamarası'nda işte böyle konuşmuştu. Yirmi yıl sonra 16 Nisan 1863'te bütçesini takdim ederken ise şöyle diyordu:
'1842-1852 yılları arasında ülkenin vergilenebilir gelirleri % 6 artmıştı... 1853 yılı başlangıç alındığında, sekiz yıllık 1853-1861 dönemindeki artış % 20' yi bulmuştu! Hemen hemen inanılmıyacak derecede şaşırtıcı bir olgu ile karşı karşıyayız... Zenginlik ve kudretteki bu başdöndürücü çoğalış... Olduğu gibi mülkiyet sahibi sınıflara özgüdür; ama bu çoğalış, genel tüketim mallarını ucuzlattığına göre, dolaylı olarak işçi nüfusunun yararına olmak gerekir. Zenginler daha zengin olurken, fakirler daha az fakir olmuşlardır. Bununla beraber, aşırı fakirlik durumunun azaldığını da iddia edecek değilim.'
Ne zavallı bir dönüş. İşçi sınıfı 'fakir' kalıyor idi ise, ve onun bu 'daha az fakir kalışı' ancak mülkiyet sahibi sınıfa 'başdöndürücü bir zenginlik ve kudret çoğalışı' sağlaması oranında oluyor idi ise, bu durumda işçi sınıfı nispi olarak gene eskisi kadar fakir kalıyordu. Aşırı fakirlik durumu azalmadığına göre artmıştır, çünkü aşırı zenginlik durumu büyümüştür." (age, s. 433-434)

Bu alıntının da gösterdiği gibi, Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'nun doğrulanması için esas olan işçi sınıfının "nispi" olarak fukaralaşmasıdır. Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişkinin antagonist türden olması, bu iki sınıfın toplumsal zenginlikten aldıkları payların ORANININ giderek burjuvazinin lehine büyümesi anlamına gelir. Ve işçi sınıfının aldığı pay yıllar ilerledikçe mutlak olarak artsa bile nispi olarak azalıyorsa sonuç Marx'ın söylediği gibi oluyor demektir.

İşte tam bu noktada sosyal demokratlar meseleyi çarpıtırlar ve işçilerin gelirlerinin eskisine kıyasla kat be kat arttığını söyleyerek Marx'ın yanılmış olduğunu iddia ederler. Gelişkin kapitalist ülkelerde işçilerin gelirlerinin mutlak olarak arttığı, hem de Marx'ın yaşadığı günlere kıyasla bilimsel ve teknolojik devrimin sağladığı olağanüstü imkânlar sayesinde, belki de Marx'ın –kapitalist bir düzen için– tahayyül edemeyeceği ölçüde arttığı doğrudur. Ama acaba bu gelir artışına rağmen işçilerin toplumsal zenginliklerden aldığı pay eskisine kıyasla nispi olarak da artmış mıdır, artmakta mıdır?

Bu sorunun cevabını KESİN olarak bulabilmek için detaylı istatistik incelemelere ihtiyaç vardır. Soruna etkiyen faktörler bir hayli fazladır ve bunların teker teker ve karşılıklı etkileşimleriyle ele alınmaları lâzımdır. İncelenmesi gereken faktörlerin başlıcalarını şöyle sıralayabiliriz:

●Kapitalist kamp içinde yer alan ülkelerde gelir dağılımının zaman içinde değişimi.

I. Gelişkin kapitalist ülkelerde; a) Tek tek ülkeler için, b) Bütün ülkelerin toplamı için,

II. Orta gelişkinlikteki kapitalist ülkelerde,

III. Yeni gelişmekte olan kapitalist ülkelerde,

IV. Kapitalist dünyanın bütününde gelir dağılımının zaman içinde değişimi, bir başka deyişle bu ülkelerin toplamında, proletaryanın toplamıyla, toplam burjuva sınıfları arısındaki gelir dağılımının gösterdiği gelişme,

●Gelir dağılımını esas alan yukarıdaki araştırmaların, bu kere toplumsel zenginliklerin kimlerin ellerinde biriktikleri açısından tahkik edilmeleri,

●Bütün bu süreçlerle sosyal demokrat hükümetlerin ilişkileri,

Kolayca görülebileceği gibi, detaylı incelemeleri gerektiren böylesi hacimli bir araştırma yazı dizimizin kapsamını bir hayli zorlar. Kaldı ki bu, gerçeğin kendisinin anlaşılabilmesi için OLMAZSA OLMAZ bir zaruret değildir. Bu deni-

lenden, peşin bir hükümle, "mademki söz konusu kanunu Marx vaz etmiş mutlaka doğrudur" doğmatizmiyle davrandığımız sonucu çıkarılmamalıdır. Çünkü incelikli matematik işlemlere baş vurmadan da Kapitalist Birikimin Genel Kanunu' nun günümüz KAPİTALİST DÜNYASI için geçerli olduğunu ispatlamak mümkündür.

GELİŞKİN KAPİTALİST ÜLKELERDE GELİR DAĞILIMI

Bu konuda gerçeğin çarpıtılmasına yolaçan tek olgunun, gelişkin kapitalist ülkelerdeki gelir bölüşümünün zaman içindeki değişimi olduğu söylenebilir. Gerçekten bu tür ülkelerde işçi sınıfının toplam gelirden aldıkları payın bilhassa Marx'ın zamanına kıyasla artmış olması kuvvetli ihtimaldir. Çünkü bu ülkelerde en başta proletaryanın toplam nüfus içindeki payı büyümüştür. O zaman tek tek işçi ailelerinin ortalama gelirlerindeki değişimin bilinmesi gerekir. Bu konuda baş vurulacak yollardan birisi, toplam nüfusun en düşük gelirden en yüksek gelire doğru sıralanan belirli oranlardaki dilimleriyle, toplam gelirin bu dilimlere düşen payları arasındaki ilişkiyi gösteren Lorenz eğrilerinin ve bu Lorenz eğrilerinden hesaplanan Gini katsayılarının incelenmesi olabilir. Bu inceleme yapıldığında gördüğümüz genellikle Gini katsayılarının gelişkin kapitalist ülkelerde 20 yüzyıl boyunca tedrici bir düşme eğilimi içinde olmasıdır. Bunun da anlamı aynı ülkelerde gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderek azalıyor olmasıdır.

Tek başına bu olgu toplumsal zenginliklerin bölüşümünde burjuvazi ile proletarya arasındaki kutuplaşmanın artacağını belirleyen kanunun gerçeği arzettirmediğini kanıtlar mı?

Marx'ın kendisinin bu kanunun işleyişi ve gerçekleşişi için dile getirdiği "birçok çeşitli durum ve şartlar tarafından değişikliğe uğratılacağı" şeklindeki açıklamasını hatırlamanın tam da sırasıdır. Tabii burada sözü edilen "değişiklik" kanunun özünü değil, meselede yer alan tali faktörleri ilgilendirmektedir.

Konumuza dönersek, nüfusun düşük gelirli dilimlerinin zaman içinde gelirden aldıkları pay artarken, yüksek gelirli dilimlerin aldıkları payın azalma eğilimi göstermesi –ki Gini katsayısının küçülmesi bu demektir - her zaman burjuva ile proletaryanın toplumsal zenginlikten aldıkları paylar arasındaki farkın azaldığı anlamına gelir mi?

Gelebilir de, gelmeyebilir de. Çünkü toplam nüfusa göre hazırlanan Lorenz eğrileri ve Gini katsayıları toplumun düşük ve orta gelirli kesimlerinin gelirleri hakkında ortalama bir fikir verirler ama, en üst gelir dilimi içinde yer alanlar arasında nasıl bir gelir bölüşümü olduğunu pek ortaya koymazlar.

Ne ki bu konuda başka bilgiler mevcuttur. En azından gelişkin kapitalist ülkelerde finans-kapital oligarşisinin ne olduğu açık seçik bilinmektedir. Bu ülkelerde ekonominin, sayısı iki, bilemediniz üç haneli rakamlarla ifade edilecek kadar az sayıda ailenin kontrolünde olduğu kimsenin yabancısı olmadığı bir olgudur. Yeri geldiği için bir kere daha sosyal demokrasinin "cennet"i İsveç'te 20 dev şirketten 9'unu sadece bir ailenin, Wallenberg'lerin –hem de tam 460 bin kişi istihdam ederek– kontrol ettiklerini hatırlatmanın sırasıdır. Burjuvazi içindeki gelir paylaşımınında böylesine imtiyazlı bir konuma erişmiş olan finans-kapital oligarşisi –ki Marx zamanında bu olgu henüz yoktur– üretim araçlarının özel mülkiyette bulunmasının, onları kontrol edenlere ne büyük bir güç ve zenginlik sağladığının somut kanıtıdır. Bir başka deyişle, gelişkin kapitalist ülkelerde proletaryanın toplam gelirden aldığı pay mutlak olarak büyürken aynı zamanda nispi olarak artmış olsa bile, finans-kapitalistler zümresinin toplam gelirden aldıkları paydaki artış mutlak olarak, işçi sınıfının aldığı payın mutlak artışından kat be kat fazla olmuştur. O halde proletaryanın geliri, finans-kapital oligarşisinin gelirine kıyasla NİSPİ olarak azalmıştır, yani burjuvazinin kaderine hükmeden dar bir zümre ile proletarya arasındaki kutuplaşma daha da belirginleşmektedir. Ve hesaplaşmada esas olarak rol aynayan bu iki güç –yani tekelci büyük burjuvazi ile proletarya– olduğuna göre, aralarındaki çelişkinin antagonizması, incelediğimiz bu özgül durumda dahi daha şiddetleniyor demektir.

Kaldı ki gelir dağılımı meselesinin sadece bir yanıdır. Madolyonun öbür yüzünde TOPLUMSAL ZENGİNLİKLERİN dağılımındaki gelişme yer almaktadır. Gelişkin kapitalist ülkelerdeki işçilerin toplumsal zenginliklerden kendilerine düşen pay, kural olarak hemen sadece tüm ULUS için ülke çapında yapılan sosyal harcamalardan yararlanma imkânıdır. Ki bu sosyal harcamalar içinde kendilerinden kesilen vergilerin önemli bir payı vardır. Bir başka deyişle kapitalist üretimin ilerlemesiyle birlikte hızla biriken zenginlikten, işçi sınıfı kendi gelirinden yapılan mecburi tasarruflar vasıtasıyla, sosyal harcamalardan pay almak şeklinde nasiplenebilir.

"İyi kötü geçindikten ve sosyal ihtiyaçları sağladıktan sonra daha ne olsun bir insan için?" denecekse konumuz bu değildir. İşçilerin en "müreffeh" oldukları kapitalist bir ülkede ne denli "insanca" yaşadıkları bir kenara, burada incelediğimiz Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'nun geçerliliğini koruyup korumadığıdır.

Toplumsal zenginliklerin kimlerin elinde biriktiği, onlardan kimlerin yararlandıkları, bu noktanın açıklığa kavuşmasında son derece önem kazanmaktadır. Ve görüyoruz, bir yanda

proletarya vardır, tüketim imkânları ne kadar artmış olursa olsun, kural olarak üretim sürecinde sahibi olduğu tek şey hâlâ daha İŞGÜCÜ'dür, tüketimden aldığı "refah payı" ise tüm ulusun mülkü sayılan sosyal harcamalardan kendine düşendir. (ABD'deki, açların önünde uzun kuyruklar yaptığı AŞEVLERİ de bu "sosyal refahtan alınan pay"ın içindedir!) Öte yandan burjuvazi yeralmaktadır; hızla artan toplumsal zenginliklerden ona düşen pay ise, işçinin artı-değerinin bir bölümünün sermayeye dönüşmesiyle, hızla mükemmelleşip, değerleri akıl almaz rakamlarla ifade edilen üretim araçlarının mülkiyetine sahipliğin devamı, ilaveten üretim araçları dışında kalan, ziynet, antika eşya, her an lüks tüketime hazır para, malikhâne, toprak, lüks deniz, kara ve hava araçları vb., artı-değerin öbür bölümü sayesinde mülk edinilen tüm zenginlikler. Kapitalist ülkelerin en adaletli gelir dağılımına sahip olanında bile bu durum, –İLERLEYEN KAPİTALİST ÜRETİM SÜRECİNDE İŞÇİ SINIFININ ELİNDE HEMEN HİÇBİR ZENGİNLİK BİRİKMEZKEN, BURJUVAZİNİN BİRİKEN TÜM ZENGİNLİKLERE TEMELLÜK ETMESİ– Marx'ın kanununun hayatiyetini capcanlı koruduğunu gösterdiği gibi, daha da önemlisi yapılması gerekene de ışık tutmaktadır. Tek başına bu olgu, yani işçilerin geçim durumu kapitalist üretim altında olabilecek maksimum seviyeye gelse bile, işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki toplumsal zenginliklerin birikiminde ortaya çıkan antagonizmanın hiçbir zaman yumuşamayacağını kesinlikle kanıtlar. (Bu antagonizmayı yumuşatmanın bir yolu olarak İsveç'te denenmesine çalışılan "Ücretliler Yatırım Fonu"nunu yeri geldiği zaman ele alacağız.)

Kaldı ki, gelişkin kapitalist ülkelerde işçilerin toplam gelirden aldıkları payın zamanla artması genellenecek bir olgu olmadığı gibi, işçilerin gelirlerinin mutlak olarak artmış olması da, oldukça uzun bir zaman periyodu sözkonusu olduğunda doğrudur. Öyle durumlar vardır ki, işçilerin gelirleri mutlak anlamda sabit kalmakta, ya da düşmektedir. Bunalım dönemleri için bu olgu şaşmaz bir kuraldır. Günümüzde emperyalizmin genel bunalımı, bu kuralın süreklilik kazanmasına yol açmaktadır. Sosyal demokratların 3 yıldır yeniden işbaşında oldukları İsveç'te işçilerin reel gelirleri sürekli azalmaktadır. Bir zamanlar Avrupa ülkeleri içinde en üst sıralarda yer alan İsveç işçi ücretleri, şimdi ilk 10'un arasına dahi girememektedir. Yine Mitterand'ın Fransa'sında reel ücretler devamlı azalmaktadır. Gelişkin kapitalist ülkelerin hemen tamamında 1973 krizinden bu yana reel ücretler yıldan yıla ya eski seviyesini korumakta, ya da düşmektedirler. Kısacası bu ülkelerin işçileri eskisine kıyasla düpedüz YOKSULLAŞMAKTADIRLAR. Üstelik bu olgu iktidarda sosyal demokratların bulunup bulunmaması durumundan tümüyle bağımsızdır. Hatta denebilir ki, ekonomide istikrar tedbirlerine daha meraklı olan –bir bakıma muhafazakârların zora soktukları ekonomileri devralarak yığınlara acı ilacı içirmek misyonuyla burjuvazi tarafından adetâ görevlendirilen– sosyal demokratların iktidarında işçiler mutlak olarak daha da fukaralaşmaktadırlar.

Gelişkin kapitalist ülkelerdeki işçi sınıflarının durumlarını tam olarak kavrayabilmek için, son olarak göçmen işçilerin durumlarına kısaca değinmek gerekir. Bu türden ülkelerdeki çalışma çağında bulunan toplam nüfusun yaklaşık 1/10'unu teşkil eden göçmen işçiler, (Kuzey Amerika için zencileri ve hispanikleri bu kategoriye dahil edebiliriz) kural olarak beden gücüne, kol enerjisine dayanan işlerde, vasıfsız işçi olarak çalışırlar. Güya eşit işe eşit ücret kaidesi yürürlüktedir ama, göçmen işçilerin çoğunlukla istihdam edildikleri iş bölümlerinde verilen ücret, ortalama işçi ücretinin bir hayli altında tutulur. Ancak yabancı işçi, geldiği ortamın şartlarını bir kâbus gibi omuzlarında devamlı taşıdığından bundan azına dahi razıdır.

Ne ki, göçmen işçinin kaderi, razı olduğu düşük ücretten çok daha kötüdür. Sermaye, bu örgütsüz ve sahipsiz işçiyi "hayvan" gibi çalıştırmanın yoluna bakar. İşini kaybetmek kaygusu ise, göçmen işçiyi, sermayenin bu güdümüne boyun eğmek zorunda bırakır. Böylece işçi, çalışma süresi aynı kaldığı halde, işgücünü çok daha yoğun sarfederek üretimi hızlandırır. Sonuç göçmen işçinin kısa sürede vücutça yıpranması ve bir noktadan sonra işini kaybetmesidir. Göçmen işçiler arasında yaş ortalamasının, yerli işçilerden çok düşük olmasının bir nedeni budur.

Bu kadarla da kalmaz. Göçmen işçinin esas amacı, yabancısı olduğu ülkede geçici bir süre kalmak ve bu süre içinde, hayatının daha sonraki döneminde geçimini sağlamayı düşündüğü imkânlar için birikim yapmaktır. Bu nedenle geldiği yerin hayat ortamını hemen aynısıyla şimdi çalışmakta olduğu ülkeye taşır. Eline geçen asgari ücretten tasarruf edebilmek amacıyla, göçmen işçi gettolarında, en sefil barınaklarda, boğaz tokluğuna ve ikinci sınıf insan muamelesi görerek yaşar. Böylece Marx'ın Kapitalist Birikimin Temel Kanunu'nda ifade ettiği, "sefalet, ıstırap, kölelik, cehalet, vahşet ve kabalık, moral ve entellektüel yozlaşma" tümüyle veya bir bölümüyle, gelişkin ülkelerin proletaryaları içinde, en azından göçmen işçiler arasında, somut olarak görülür.

Marx'ın yukardaki belirlemelerinin sırf ajitasyon amacıyla söylenmediğinin günümüzdeki en çarpıcı örneğini ise, gelişkin kapitalist ülkeler arasında sayılan Güney Afrika Cumhuriyeti vermektedir. "Güney Afrika Altınının Paradoksu: Ba-

(Devamı 15. sayfada)

HELSİNKİ KONFERANSI'NIN 10. YILDÖNÜMÜ VE

ABD'nin Uluslararası Terörizmi

Reagan Yönetiminin 1983 yılı başında "terörizme karşı seferberlik!" ilan edip CİA'yı tam yetki ve yönetim desteğiyle bu işe koşmasından buyana dünyada terör niteliğindeki eylemlerde yoğun bir artış gözlendi. Terör eylemleri yoğunlaştıkça Reagan yönetiminin konuya ilişkin gayretleri de çoğalıp zenginleşti ve bu da terörü artıran bir faktör oldu.

Reagan yönetiminin "teröre karşı genel seferberliği!" dünya çapında yaygın ve etkin bir antikomünist politika eşliğinde yürüyor. Bu antikomünizm propagandasının tek bir fikir içeriği bulunuyor; o da dünyadaki terörist hareketleri Sovyetler Birliği'nin finanse edip desteklediği yalanıdır.

Reagan yönetimi Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist ülkeleri ve mantığının doğal bir uzantısı olarak da tek tek ülkelerdeki komünist hareketleri ya da ulusal kurtuluş savaşlarını terörizm olarak göstermek için yürüttüğü geleneksel politikasını 1985 yılında daha da yoğunlaştırmış bulunuyor. Bu özel gayret Helsinki Konferansı Sonuç Belgesi'nin imzalanmasının ve bu belgeye imza atan ülkelerin on yıllık tutumlarının değerlendirileceği günlerde (10cu yıldönümü öncesinde) büsbütün artmış gözüküyor.

Reagan yönetiminin "terörizme karşı seferberlik!" hareketi kapitalist dünya içinde gerici-faşist yönetimlerin tam desteğini buluyor ve kimi dengeci politikaların tasvibini alıyor olsa bile Reagan'ı memnun edecek düzeyde geniş bir kampanyaya dönüşemiyor, ABD yönetiminin gayretleri çoğu zaman inandırıcı olamıyor. Söz gelimi bir yandan Orta Amerika'daki terörist Kontra'ları Beyaz Saray'da ağırlarken öbür yandan Sovyetler Birliği'ni, Küba'yı ve diğer sosyalist ülkeleri terörizmi desteklemekle suçluyor. Reagan'ın Fidel Castro tarafından işte bu kaba ve çirkin politika nedeniyle aptal ve manyak olarak nitelendirmesinden 3 gün sonra bizzat F.Alman SPD başkanı W. Brand "Reagan'ın terörizm konusundaki hakemliğinin güvenilir olmadığını" açıklayarak ABD yönetiminin "teröre karşı!" kampanyasının gerçekte bir sahtekarlık olduğunu ima etmiş oldu.

Reagan yönetiminin terörizme karşı mücadelenin bayraktarlığını üstlenmesi gerçekten sağduyu sahibi hiç kimseyi inandırmayacak kadar açık bir sahtekarlıktır. Temmuz ayında Londra ve Tel-Aviv'de, bundan beş ay önce de İstanbul'da "terörizm ve terörizmle mücadele" konulu toplantılar yapıldı. Gazeteci, sosyal bilimci, psikolog ve politikacıların katıldığı bu toplantılarda CİA ajanları organizatör sıfatlarıyla öne çıkarak ABD'nin konuya ilişkin politikasını benimsetmeye çalıştılar. Yine ABD yönetiminin dayatmalarıyla NATO, AET Bakanlar Konseyi vb. gibi platformlarda Reagan yönetiminin terörizm politikası sonuç bildirgesine sokuluyor ve bu ülkeyi yönetenlerin terörizm konusunda masum, dahası mağdur oldukları görüntüsü güçlendirilmeye çalışılıyor.

Halbuki bu gelişmelerle içiçe başka o kadar çok gelişme var ki, bunların hemen hepsi ABD yönetiminin dünyadaki terör hareketleriyle doğrudan ve dolaylı ilişki içinde bulunduğunu sıradan bir insana bile öğretecek kadar açık kanıt niteliğini taşıyor.

Haziran ayı sonunda Atlantik üzerinde infilak eden ve 345 yolcusu ölen bir Hint uçağına bomba koyanların Alabama yakınlarında bir kampta CIA tarafından yetiştirilen Sih militanları oldukları ve ABD'de bu tür kampların 100'den fazla bulunduğu bizzat kamp yöneticisi tarafından basına açıklandığında ABD yönetimi suskun kalır, hatta olayı unutturmak isterken birkaç gün sonra bir ABD uçağının Beyrut'a kaçırılması (daha sonra serbest bırakılan) Reagan yönetimi tarafından dünya çapında bir propaganda vesilesi olarak kullanıldı. Tek başına bu örnek bile ABD yönetiminin terörle doğrudan ilişkisini ve pek tabii olarak terörizme karşı yürüttüğü kampanyanın sahtekarca bir politika olduğunu kanıtlamaya yeterlidir.

TERÖRİST DEVLET

Amerikan yönetimlerinin terörizm konusundaki geleneksel ve doktriner politikası herkesçe bilinmektedir. Bu politika terör kavramını alabildiğine sulandırmakta, bütün ülkelerdeki komünist ve işçi hareketlerini, bağımsızlık-özgürlük ve anti-emperyalist çizgi üstünde gelişen ulusal hareketleri, devrimci-demokrat ve hatta kimi durumda salt demokrat akımları, kısaca ABD'nin dünya genelindeki çıkarlarına ters yürüyen bütün hareketleri "terörizm" saymaktadır. Bu kapsamdaki bütün hareketlerin Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerden geniş destek bulduğu bir gerçektir ve bu gerçek ABD politikalarında terörizmle Sovyetler Birliği arasında ilişki olarak kurulmakta ve anti-komünist kampanyanın temelini teşkil etmektedir. İş o raddeye varmıştır ki, bir Mafia-CİA komplosu olan ve ülkücü faşistlerin piyon olarak görev aldıkları Papa suikasti bile ABD'nin iftira kampanyasında KGB'nin işi olarak tanıtılmış ve Amerikan kökenli yalan hoparlörleri, CİA hizmetindeki İtalyan yetkilileri habire bu sakızı çiğnemişlerdir. Yani ABD'nin terörizm konusundaki yalan ve tezvirat kampanyaları dünyada-

ki barış ve güvenliği sabote etmeye dönük soğuk savaş kışkırtıcılığının tamamlayıcı parçası olarak düzenlenmektedir.

Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist ülkeleri terörizmin arkasında göstermek ve bütün ülkelerde komünistleri terörist, bozguncu, casus ve benzeri gibi nitelendirmelerle tecrit edip sindirme politikası yeni birşey de değildir. Hemen bütün kapitalist ülkelerde gerici güçler ve faşist rejimlerdeki şefler sınıf mücadelesini bastırmanın bir taktik yöntemi olarak benzer politikalara başvurmaktadırlar. Komünistlerle terör eylemi arasında gerçekte ilişki kurmak imkansız ve saçma olsa bile, bu taktik çoğu zaman meyvasını vermekte ve bilinçsiz halk kitlelerinin düşüncelerini bulandırmaya yetmektedir. (Bu arada, yoksullaşan orta katmanların genç kuşaklarının tepkici hareketlerinden ya da gelişmiş kapitalist ülkelerde bunalan gençliğin kimi dejenere unsurlarından kaynaklanan ve o ülkelerdeki sosyal muhalefete, emekçi halk hareketlerine, kısacası SINIF MÜCADELESİNE zarar vermekten başka bir işe yaramayan kimi "sol" akımların başvurdukları terörist yöntemlerin de politizasyon düzeyi gelişkin olmayan kitle kesimlerinin kafasında terörizm ile komünizm ilişkisinin kurulabilmesinde payı bulunduğunu da belirtmek gerekir.) Fransa devlet başkanı Gurgulov'un öldürülmesi, Almanya'da Vuteborg demiryolu suikasti ve Reichtag yangını, Sofya Katedrali sabotajı —bir örnek de Türkiye'den— Kültür Sarayı yangını vb. gibi pekçok terörist eylem komünistlerin üstüne yıkılmak istenmiş, her defasında faşist ve gerici güçlerin tertibi olduğu yine komünistler tarafından ispatlanmış sayısız örnekten birkaçıdır.

Komünizme ve komünistlere karşı terörizm suçlamasının organizatörü ve dünyadaki anti-komünist kampanyanın fikir babası ve taktisyeni ve baş sorumlusu durumundaki ABD yönetiminin bir hayli kabarık olan terör sicilini bu yazı kapsamına sığdırmamıza imkan bulunmamaktadır. Bu nedenle bir kaç örneği hatırlatmakla yetineceğiz:

● CİA'nın uzun bir hazırlıktan sonra Kuzey Kore'ye karşı giriştiği provokasyon hareketi. Bu olay ABD'ye askeri müdahalenin yolunu açmış, Kuzey Kore'ye karşı bütün kapitalist dünyanın ortak suçu olan haksız bir savaşı başlatmıştı.

● 1953 yılında İran'da petrolleri millileştiren Musaddık hükümeti CİA'nın düzenlediği "Ajax Harekatı" adıyla bilinen komplo sonucu düşürülmüştü.

● Millileştirme hareketini başlatan Guatemala başkanı Arbenz'in 1954 yılında düşürülmesi, bütünüyle CİA'nın tertibine dayanan bir komplo sonucu olmuştu.

● 1957'de işbirlikçi Chamoun yönetimini silip süpüreceği besbelli olan halk hareketini bastırmak için ABD'nin Lübnan'a müdahalesi bu ülkenin hiçbir uluslararası hukuk kuralı tanımazlığının sonucuydu. (Lübnan'a müdahale eden ve silah taşıyan Amerikan uçakları Adana'daki incirlik üssünden havalanmışlardı. Böylece Türkiye bu teröre yataklık yapan ülke olmuştu.)

● 1960 yılında Havana limanında "La Coubre" gemisine sabotaj yapanlar yakalandılar. Bunlar CİA ajanlarıydılar.

● 1961 yılında Küba'ya karşı girişilen pervasız saldırıda Domuzlar Körfezi çıkartmasına katılan Amerikan askeri gücü, CİA'nın yetiştirdiği özel savaşçılardan kuruluydu.

● 1961 yılının 4 Ağustos günü ABD pasifik donanmasına bağlı gemiler Tonkin Körfezinde "saldırıya" uğradılar. ABD bu saldırıyı Kuzey Vietnam'a karşı başlattığı uzun bir savaşın gerekçesi olarak kullandı. Saldırıyı bizzat ABD yönetiminin tertip ettiği sonradan anlaşıldı.

● CİA'nın yönettiği bir grup maceracı 1964 Eylülünde Kongo'da ulusal hareketin lideri başbakan Lumumba'yı katletti.

● Dominik Cumhuriyetinde gelişen güçlü halk hareketini bastırmak için ABD'nin 1965 yılında giriştiği askeri müdahale ve 1000 kişinin katledilmesi, tam anlamıyla bir terör ve korsanlıktı.

● 1967 yılında Yunanistan'da CİA'nın ücret bordrolarına kayıtlı Papadopulos liderliğinde bir faşist askeri darbe gerçekleşiyordu. Uygulanan NATO'nun "Prometeus Planından" başkası değildi.

● 1973 yılında Şili'de Allende hükümetini deviren askeri darbeyi bizzat kendilerinin planlayıp kotardıklarını yıllar sonra CİA'nın görevden alınan bir başkanı açıklayacaktı.

● 1980'de ABD'nin Kabil büyükelçisi öldürüldü. Cinayeti CİA işletmişti, bu açığa çıktı. Amaç Afganistan'daki devrimci yönetime karşı bir komplo ortamını hazırlamaktı. Amerikan devleti provokasyon amacıyla kendi adamını bile öldürebileceğini, bu cinayetle kanıtlamış oluyordu.

● 1982'de Nikaragua'daki gerici terörist gruplar (Kontra'lar) CİA tarafından birleştirilip silahlandırıldılar. ABD bunları devrimci yönetimin üstüne sürdü.

● 1985 Martında Beyrut'ta, 80 kişinin ölümüyle sonuçlanan cami sabotajını CİA'nın düzenlediği meydana çıkarıldı.

● CİA'nın suikast ve cinayetleri arasında şu suçlara da ayrıca dikkati çekmek istiyoruz: Kongo'nun ulusal kurtuluş lideri Patrice Lumumba'nın öldürülmesi, 1981 yazında Panamalı general Omar Torrijos'un bir "uçak kazası"na kurban gitmesi, ABD'nin silahlı müdahalesi ile düşürülen Guatemala Cumhurbaşkanı Arbenz'in daha sonra öldürülmesi, Şili'de meşru Allende hükümetini destekledikleri için provokasyon ve eleminesyon amacıyla Rene Schneider ve Carlos Prats adlı komutanların öldürülmeleri (Prats, Genel Kurmay Başkanıydı), Bolivya eski cumhurbaşkanı Juan Jose

Torres, Brezilya eski cumhurbaşkanı Joao Goulart'ın öldürülmesi, Şili eski cumhurbâşkanı yardımcısı Orlando Latelier'nin öldürülmesi, Pinochet'nin amerikancı faşist darbesi sırasında CİA'dan doğrudan emir ve maaş alan subaylar tarafından öldürülmesi.. vb, vb..

● CİA ve NSA(Ulusal Güvenlik Örgütü) tarafından işlenen cinayetler bunlardan da ibaret değildir.

ABD'deki zencilerin yurttaşlık hakları hareketinin liderleri Martin Luther King, Malcolm X ve Medgar Evers da bu örgütlerin FBI ile işbirliği halinde öldürdükleri demokratlardır. Gene Amerikalı sendikacı Joseph Yablonski de ABD'nin devlet terörizminin kurbanları arasındadır. Ayrıca ABD'de bir nükleer santraldaki teknik arızaları "şirkete çok pahalıya mal olacak" diye gidermeyen ve radyasyon sızmasını önlemeyen firma yöneticilerinin bu suçlarının kanıtlarını elektronik plakalardan tespit edip, bu bilgileri sendika yöneticilerine, bir basın mensubuna ve Washington'daki bir komisyona aktarma riskini üstlendiği için meçhul bir cinayete kurban giden sendika aktivisti Karen Silkwood'u da saymak gerekir.

● Gene İtalyan Hıristiyan Demokrat Aldo Moro, komünistlerle diyalog kurmak isteyen kanadın lideri olduğu için ABD tarafından zararlı kişi olarak görülmekteydi. Aynı Aldo Moro, ne idüğü belirsiz Kızıl Tugaylar tarafından kaçırılıp öldürüldü. Kızıl Tugaylar'ın şefleri arasında bir çok CİA mensubunun bulunduğu ve bu terörist örgütün sözde sol görünüm altında CİA'ya hizmet ettiği artık kimsenin meçhulü değil.

● Fidel Castro ve Muammer Kaddafi'ye karşı suikast planlarının yapıldığı ise bizzat birtakım eski CİA yetkilileri tarafından açıklanan gerçekler arasında yeralıyor.

● Ve son 40 yılda buna benzer tam 262 suikast, sabotaj ve kundakçılık eylemi.

IRKÇI PRETORİA VE SİYONİST İSRAİL

Dünyada terörist Amerikan devletinin yardakçısı durumundaki belli başlı iki terörist devlet ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti ile siyonist İsrail'dir.

Pretoria rejimi bilindiği gibi ABD başta olmak üzere uluslararası emperyalizmin Afrika'daki bir numaralı koç başıdır. Güney Afrika topraklarında on binlerce zenci yurtseverin katili olan bu ırkçı devlet, işgal altında ve sömürge statüsünde tuttuğu Namibia'da 100 bin kişilik iyi eğitilmiş bir ordu bulundurmakta ve devlet terörizminin sayısız örneklerini vermektedir.

Aynı ırkçı devlet 1975'de Angola Halk Cumhuriyeti'ne karşı silahlı müdahalenin başını çekmişti. Bu müdahalede Angola halk iktidarına karşı FNLA ve UNİTA adlı batı yanlısı gruplar da işgalcilerin terörist maşaları olarak görev yapmışlardı. FNLA'nın başkanı Holden Roberto'nun uzun yıllardan beri CİA'nın maaşlı elemanı olduğu daha sonra birtakım eski CİA yöneticileri tarafından açıklandı. Karşı-devrimci terörist UNİTA'nın şefi Svambi'nin sicili ise faşist ve sömürgeci Portekiz rejiminin kanlı polis örgütü PİDE'nin kayıtları arasında bulundu ve Svambi'nin sömürge döneminde PİDE hesabına çalıştığı kanıtlandı. Saldırı geri püskürtüldükten sonra yakalanmış olan batılı ünlü kiralık askerler CİA hesabına çalıştıklarını itiraf ettiler. Irkçı Pretoria halen de Güney Afrika'da yükselen özgürlük mücadelesinde zenci halkı kitlesel olarak katletmekte ve her geçen gün dünyanın nefretini daha çok toplamaktadır.

Siyonist İsrail'e gelince, bu devletin de terörist kimliği kimsenin meçhulü değildir. Yahudi ırkçılığının politik literatürdeki adı olan siyonizmin şampiyonluğunu yapan İsrail devletinin kökeninde Filistin topraklarındaki siyonist teröristlerin eylemleri yatmaktadır. Sayısız terörist saldırıların suçlusu olan çeşitli siyonist grupların suçları arasında, bu topraklardaki Arap ve Yahudilerin eşit haklarda yaşaması için çaba gösteren Birleşmiş Milletler arabulucusu Kont Bernadotti'nin katli de bulunmaktadır. BM temsilcisini öldüren Irgun Zwei Leumi adlı terör çetesinin başı olan Menahem Begin, bir oteldeki toplu katliamın da direkt sorumlusuydu. Aynı Begin daha sonra uzun yıllar İsrail başbakanlığı yapacaktı.

İsrail devletinin terörizmi anayurt topraklarındaki binlerce Filistinlinin siyonist ülküler uğruna öldürülmesinden, başka topraklara saldırıp onları işgal etmesine kadar bir dizi insanlık suçunu içermektedir. İsrail devletinin terörizmi öylesine pervasızlık boyutlarına varmıştır ki, bu rejimin parlamentosu olan Knesset çıkardığı kanunlarla devlet terörizmini kurumlaştırmış ve İsrail açısından yasalara koymuştur. 1970'de çıkartılan kanunlar arasında özellikle ikisi her türlü uluslararası kuralı ve devletler hukukunu açıkça çiğnemektedir. "Yahudi halkına karşı suçlar kanunu" ve "Yahudi karşıtı faaliyetler kanunu" adlarını taşıyan bu iki kanun, İsrail sınırları dışında, bir başka ülkede olsa da, başka bir uyruk taşısa da, İsrail aleyhine faaliyet gösterdiği tespit edilen kişilerin bizzat bulundukları ülkelerde "cezalandırılmaları" için yürütme organına her türlü yetkiyi veriyordu.

Bu kanunların çıkmasından sonra siyonist devletin işlediği sayısız terör cinayetlerinden birkaçını sıralamak istiyoruz: 1972 Temmuzunda Filistin Halk Kurtuluş Cephesi liderlerinden Gassan Kanafani, İsrail ajanlarının arabasına yerleştirdiği bir bombayla öldürüldü; aynı yılın Ekim ayında Paris'de ilerici Arap kitapları ve Arap edebiyat kitapları satan kitabevi bombayla havaya uçuruldu; birkaç ay sonra FKÖ'nün Fransa temsilcisi Mahmud Hamşari Paris'te suikaste kurban gitti; bir ay sonra FKÖ

liderlerinden Abu Heir Lefkoşe'de öldürüldü; 1973 Şubatında Roma'da FKÖ liderlerinden Yusuf Kamel, 1973 Nisan ayında da gene FKÖ liderlerinden Basil Al-Kubaissi siyonist ajanların suikastlerine kurban gittiler.

İsrail devletinin Filistin kurtuluş hareketi liderlerine yönelik önemli suikastlerinden bir diğeri de, 1981'de Beyrut'da bir eve baskın yaparak FKÖ Yürütme Kurulu üyesi Yusuf Nacar ile Kemal Adwan'ın katledilmesiydi.

Gene 1978'de FKÖ Fransa temsilcisinin öldürülmesinden bir yıl sonra 1979 Ocak ayında Filistin kurtuluş hareketinin önemli isimlerinden Ali Hassan Salameh Beyrut'ta öldürülmüştü.

1981 Temmuzunda Beyrut Arap Üniversitesi, Al-İrfan Koleji, İmam Ali Camii, Zehran petrol rafinerisi, çeşitli santrallar, su depoları, demiryolları, büyük köprüler İsrail ajanları tarafından sabotajla tahrip edildi. Bu sabotajlarda 300 kişi öldü, 800 kişi yaralandı.

Bu son andığımız terör eylemleri, Reagan'ın "uluslararası terörizm"e karşı seferberlik başlatmasından sonraya rastlıyordu, ama her nedense Reagan bunları terörizm saymıyor, Sovyetler Birliği'ne terör suçu yüklemek için anti-komünist ve anti-sovyetik kampanyasını sürdürüyordu.

Helsinki Konferansı Sonuç Belgesi, imzalayan ülkelere, insan haklarına riayetten ulusların kendi kaderlerini belirleme hakkını kabul etmeye kadar uzanan geniş yükümlülükler getirdiği halde, Beyaz Saray yönetimleri bu anlaşmanın ilk 10 yılındaki eylem ve politikalarıyla, onun bütün hükümlerini defalarca çiğnemekten, dünya kamuoyunun geniş ve sert tepkilerine rağmen çekinmemişlerdir.

Dünyada terör hareketleri bundan ibaret değil ve terörizmin bir de "sol" cephesi var ki, halk kitlelerinin bilincini bu konuda donatmak komünistlerin başlıca ideolojik çalışma alanlarından birini oluşturmaktadır.

Önümüzdeki sayılarda, zor kavramının bilimsel içeriği ışığında sosyal devrimler ve şiddet ilişkisini işleyerek, Leninist literatürde "bireysel terörizm" diye bilinen ve günümüz politik arenasında ise çoğu zaman "sol" terörizm diye anılan akım ve yöntemlerin bilimsel sosyalizme olan aykırılık ve karşıtlığını işleyeceğiz.

"MEŞRU ZEMİN"DE...

(Baştarafı 4. sayfada)

Bunun da yolu, faşizme karşı mücadeleye AKTİF olarak seferber olunmasından, yani meşru zeminin dışına çıkılmasından, bu zeminin gayrimeşru ilan edilmesinden, evrensel meşruiyete sahip demokratik hak ve özgürlüklerin FİİLEN kullanılmasından geçer. Burjuva muhalefetin asla yanaşmak niyetinde olmadığı da böylesidir. Çünkü, YIĞINLAR BİR KERE YÜRÜMEYE BAŞLARLARSA, NEREDE DURACAKLARI —yahut durdurulabilecekleri— BELLİ OLMAZ!

İşte faşizme karşı mücadelede toplumsal muhalefetin beraberliğinin sağlanmasında burjuva muhalefetle işçi sınıfı muhalefetini birbirinden ayrı tutan başlıca engel budur.

Burjuva muhalefet, aktif mücadeleye girmiş kitlelerin nerede duracaklarının belli olmayacağı yolundaki teşhisinde haklıdır. Çünkü, biz de öyle söylüyoruz ve daha baştan açıklıyoruz. "Biz demokratik hak ve özgürlükler için mücadeleyi burjuva muhalefet ile birlikte yürütsek de, yolumuzda durmayacağız, çünkü bizim esas hedefimiz sosyalizmdir, bu doğrultuda ilk adım olan halk demokratik devrimini gerçekleştirmektir, faşizm devrildikten sonra da bu doğrultuda ilerlemeye devam edeceğiz" diyoruz. Bu nedenle işçi sınıfı devrimcilerinin antifaşist mücadelede, burjuva muhalefetle, onun içinde yeralanlarla kendileri arasındaki ayrımı açık seçik ortaya koymaları HAYATİ ve BİRİNCİL önem taşır. Çünkü ancak bu sayede işçiler, emekçiler, faşizmin gönderilmesinden sonra da ne yapacaklarını bilebilirler, neden ondan sonra, diyelim sosyal demokrasinin vaadettiği düzenle yetinilmeyeceğinin bilincine bugünden varırlar ve kendilerinin sosyal kurtuluşları doğrultusunda yürüyebilirler.

Burjuva muhalefet teşhisinde haklıdır; ama korkusunda haklı değildir. Çünkü korkunun ecele faydası yoktur. Burada kastettiğimiz ecel, —içinde bulunduğumuz şartlarda— halk demokratik devrimi değildir. Evet devrim burjuvazinin bir bölümünün, finans kapital oligarşisinin eceli olacaktır, bunu Mısır'daki sağır sultan bile duydu.

Ama bizim bugün için "ecel" den kastımız başka. Ecel mevcut zorbalık düzenidir, her gün demokrasiyi katleden faşizmin ta kendisidir. Kendisine demokrat diyen burjuva muhalefet için bundan daha somut ve daha beter bir ecel olabilir mi?

İşte burjuva muhalefet bu "ecel"den kurtulmak istiyorsa yığınlardan korkusunda tümüyle HAKSIZDIR. Çünkü dünya tarihinde yığınların aktif mücadelesi ve katkısı olmaksızın kurtulunmuş tek bir faşist rejim yoktur, olacağı da yoktur. Burjuva muhalefet demokratik hak ve özgürlükler konusunda samimi ise kitlelerin aktif mücadelesine de RAZI olmak zorundadır. Ancak bu şekilde faşizmin bugün kendisine biçtiği ecelden kurtulabilir. İşçi sınıfının kendisine biçtiği tarihsel ecelden kurtulmaya gelince, işçi sınıfının kendisi bugün acil hedefinin bu olmadığını açıkça ve içtenlikle ilan etmektedir. Sonrası burjuva muhalefetin kendi bileceği bir iştir.

Burjuva muhalefet yığınların aktif mücadelesi ile demokratik hak ve özgürlüklerin BERABERCE kazanılması sürecine nasıl RAZI edilebilir? Günümüzün en acil konusu bu değildir, ama fa-

şizmi altedebilmenin yolu tüm demokrasi güçlerinin tek bir cephede birleştirilmesinden geçer diyorsak ve bu bilimsel gerçeğe inanıyorsak, başta biz komünistler olmak üzere sol güçlerin atmaları gereken ilk adım besbellidir: Kitleleri, yığınsal anlamda, toplumsal muhalefet içinde ciddiye alınacak ölçeklerde ve giderek antifaşist mücadelenin cazibe merkezi olacak boyutlarda fiilen harekete geçirmek, somut demokratik hak ve özgürlüklerin fiilen ele geçirilmesi sürecine hız kazandırmak!..

SOSYAL DEMOKRASİ VE BİLİMSEL SOSYALİZM

(Baştarafı 7. sayfada)

zıları İçin Zenginliğin (bu) Kaynağı, Diğerlerinin Sefaletini Aydınlatıyor" 25-26 Mayıs 1985 tarihli International Herald Tribune gazetesinde yeralan bir yazının başlığı olan bu sözler, sanki Kapital'dan alınıp oraya konmuşçasına, Marx'ın kanununa en sağlam tanıklığı yapıyorlar.

SOSYALİZM DOĞRUYU SÖYLER

(Baştarafı 1. sayfada)

Televizyonda uzun uzun verilen bu basın toplantısında Cenkçi, "şerefli Türk basınını birtakım yıkıcı mihrakların karalamalarına" alet edildiği mealindeki tekerlemeleri ve malum 12 Eylül yavelerini tekrarlamıştı. Burada Cenkçi'nin kastettiği şey, GERÇEK gazetesinin çeşitli yerli gazete ve dergilerden yaptığı alıntılardı. (GERÇEK, gerek F-16 antlaşmasının bağlanması, gerek BAĞFAŞ'ın danışıklı satışı ve gerekse de F-16'ların teknik kalitesinin düşüklüğü konusunda Türkiye günlük basınından çeşitli alıntılar yapmıştı.)

Daha sonra K.Evren Türkiye'ye dönünce, Şahinkaya'nın bu konuda açıklama yapmasını engellemiş, kendisinin yeri geldiğinde konuya değineceğini söyleyerek "vatandaşlarım bana inanırlar, ben onları ikna ederim" demiştir. K.Evren bu tarihten sonra fırsat buldukça kendisine ve "konsey üyesi arkadaşlarına" yönelik "karalamaların" yapıldığını söyler olmuştur. Ama K. Evren'in tüm gayretlerine rağmen vatandaşlar ona değil, bize inanmışlardır ve Şahinkaya'nın rüşvet yediğinden şüphe etmemişlerdir.

Şimdi ise, konu ayan beyan günlük basının gündemine girmiştir. Yani konu Evren ve şürekası açısından "komünistlerin karalaması" gibilerinden riya ve demagojilerle ve benzeri antikomünist yavelerle savuşturulabilir olmaktan çıkmıştır. Sağdaki kimi politikacılar ve gazeteciler bile artık konuya belirli ölçülerde parmak basar olmuşlardır.

Bir kez daha kanıtlanmıştır ki, komünistler, yurtseverler kimseye kara çalmazlar. Sadece halk düşmanlarının yüzlerindeki karayı teşhir ederler. Onların SUÇLARINI bıkıp usanmadan, yeniden ve yeniden yüzlerine vururlar, kitlelere açıklarlar. Nitekim meselenin günlük basına ve burjuva muhalefetine aksetmiş olmasıyla, bizler açısından konu kapanmamıştır.

Bu büyük rüşvet olayını dünyada ilk kez Türkiyeli bilimsel sosyalistler açıklamışlar ve önemli bir görev yapmışlardır. Olaylar sosyalizmin DAİMA doğruyu ve gerçeği dile getirdiğini kitleler nezdinde bir kez daha ispatlamıştır. Ne ki, rüşvet skandalını ilk kez açıklayanlar şimdi görevlerini tamamlamış saymayacaklar ve meselenin çeşitli planlarda takipçisi olacaklardır.

GERÇEK gazetesi, Şubat 1984 tarihli 224cü sayısında yayınladığı başyazıda K.Evren ve avanesini "12 EYLÜL A.Ş." diye nitelemiş ve "Kenan Evren ve Şerikleri 12 Eylül Anonim Şirketi"nin faaliyetinin sürmekte olduğunu söylemişti. Bu tespit bugün için de geçerlidir. Şu halde, bu şirket ve onun devlet terörü tarihin çöplüğüne atılıncaya değin ona karşı görevimiz de her planda devam edecektir.

TSİP'İN SON TUTUKLAMAYLA İLGİLİ AÇIKLAMASI

(Baştarafı 3. sayfada)

güruhun ve menfaat şebekesinin kendi vasfını işçi sınıfının yiğit evlatlarına yakıştırması onları halkın gözünde küçük düşürmez. Bizleri halkın gözünde, işçi sınıfı ve tarih önünde küçük düşürecek tek şey faşizme karşı özgürlük için, kapitalizme karşı sosyalizm için mücadeleden geri durmak, üstlendiğimiz misyonumuzdan vazgeçmek olurdu. Böyle bir utancı hiçbir zaman taşımadığımızı ve taşımayacağımızı sınıf düşmanlarımıza bir kez daha ilan ediyoruz.

Öte yandan tutuklama haberini veren 30 Temmuz 1984 tarihli Cumhuriyet gazetesinin İstanbul baskısında arkadaşlarımızdan terörist diye sözedilmesi, bu gazetenin ayıbıdır. Partimize terörist demeye sıkıyönetimin bile dili varmazken, Aydınlık gazetesi kapandıktan sonra Cumhuriyet mutfağına sızmış kimi yeminli TSİP ve sosyalizm düşmanları, eski kinlerinin dürtüsüyle bu şekilde öç aldıklarını zannetmektedirler. Oysa unutulmasın ki, halkımız bu günleri mutlaka aşacaktır ve layık olanların boynuna utanç tabelasını asmasını da bilecektir. Şimdilik Cumhuriyet gibi bir gazetenin şemsiyesi altına sığınıp sosyalizme sövenler, sıkıyönetimden çok sıkıyönetimci kesilenler de bu yaftalardan kurtulamayacaklardır.

Ve faşizm alaşağı edildiğinde, bu zaferin onuru herkesten çok, ülkenin en karanlık günlerinde yılmadan, usanmadan, umutsuzluğa kapılmadan ÖZGÜRLÜK için en ön saflarda mücadele etmiş olanlara ait olacaktır. Çünkü yarının şafağı, bu gecenin karanlığında İLERİ doğru yürümekte olanların ellerinde doğacaktır.

TSİP MK Politik Bürosu

A.Gromiko S.Birliği Devlet Başkanı

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı görevini uzun yıllar başarıyla sürdüren Andrei Gromiko, Sovyetler Birliği Yüksek Sovyeti Prezidyumu Başkanlığına seçildi.

Yeni Sovyet Cumhurbaşkanı, bugünkü adıyla Biyolerusya Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinde 1909 yılında doğdu. Yoksul bir köylü ailesinin çocuğuydu. 1932 yılında Ekonomi Enstitüsünü bitirdikten sonra, Tarım Ekonomisi Araştırma Enstitüsünde uzmanlık çalışmaları yaptı. 1936-39 arasında SSCB Bilimler Akademisi Enstitüsünde araştırma uzmanı ve Akademik Sekreter olarak çalıştı.

Andrei Gromiko'nun diplomatik kariyeri 1939 yılında başladı. İlk görevi, ABD'de SSCB Olağanüstü Yetkili Büyükelçisi ve Küba Cumhuriyetinde Sovyet Büyükelçisi görevlerini birlikte yürüttü. Daha sonraki yıllarda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde Sovyet Daimi Temsilcisi ve aynı zamanda Dışişleri Bakan Yardımcısı, SSCB'nin Büyük Britanya Olağanüstü Yetkili Büyükelçisi, SSCB Dışişleri Birinci Bakan Yardımcısı görevlerinde bulundu.

1957'den itibaren sürekli olarak SSCB Dışişleri Bakanı görevini yürüten A.Gromiko, 1983 yılında aynı zamanda SSCB Bakanlar Konseyi Birinci Başkan Yardımcılığına getirildi.

1931 yılından beri SBKP üyesi. SBKP 19. Kongresinde Merkez Komitesi yedek üyeliğine, 20. ve 22.-26. Kongrelerde Merkez Komitesi üyeliğine seçildi. 1973'ten beri de SBKP Merkez Komitesi Politik Bürosu üyesi.

A.Gromiko SSCB Yüksek Sovyetine İkinci, Beşinci ve onu izleyen dönemlerde üye seçilmiştir. Rusya Federatif Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin de üyesidir.

TSİP'in A.Gromiko'ya Mesajı

Değerli Yoldaş,

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Komitesi, SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanlığına seçilmeniz münasebetiyle sizi yürekten kutlar.

Komünizm ve proletarya enternasyonalizmi yüce ideallerine adanmış hayatınız bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de gerçek komünistlere somut ve saygın bir örnek teşkil etmektedir.

Sosyalizmin güçlü kalesi, uluslararası proletaryanın ve dünya halklarının gururu Sovyetler Birliği, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını açan Büyük Ekim Sosyalist Devriminden bu yana emperyalizmin ve uluslararası gericiliğin baş saldırı hedefi olagelmiştir. Bu nedenle, Sovyet halkı, Sovyetler Birliği Komünist Partisi önderliğinde bir yandan Sovyet vatanında sosyalizmi kurarken, bir yandan da bütün dünyada emperyalizme karşı mücadelenin başını çekmek durumunda olmuştur. Bu olgu Sovyet devletinin uluslararası ilişkilerinin önemini son derece arttırmıştır. Sizin Nazi kıyametinin ortasında başlayıp faşizme karşı Büyük Yurtsever Savaş'tan geçen, daha sonra Soğuk Savaş yılları boyunca süren, giderek detanta ulaşan ve "Barış, Dostluk, Dayanışma" bayrağı altında emperyalizme ve onun –şimdilerde ABD'nin Yıldız Savaşları projesiyle uzayın da militarizasyonuna dek tırmandırdığı– nükleer savaş tehditine karşı mücadelede etkin katkılarınızla dikkati çeken diplomatik kariyeriniz, yalnız Sovyetler Birliğine değil, tüm dünya halklarının çıkarlarına hizmet etmiştir. Bunun içindir ki, uluslararası komünist hareketin yanısıra tüm dünya barışsever halkları sizi, insanlığın yüce umut ve ideallerinin kalıcı barış ve güvenlik, sosyal adalet ve esenlik ve halkların kardeşliği fikirlerinin saygın bir temsilcisi olarak selamlamaktadırlar.

Sovyet Devletinde üstlendiğiniz yeni görevinizde de başarılar diler, bir kere daha şahsınıza ve yüce Lenin'in partisi Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne selâmlarımızı ve derin kardeşlik duygularımızı iletiriz.

kitle YAZIŞMA ADRESİ: Postfach 10 16 34, 41 Duisburg 1 – F.Almanya, Fiyatı: 50 T.L